

การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่าน
ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนใน
บริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานใน
เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)*

THE DEVELOPMENT OF CHINESE LANGUAGE CURRICULUM VIA
MASSIVE OPEN ONLINE COURSE TO ENHANCE WORKING CONTEXT
OF VOCATIONAL COLLEGE STUDENTS AND WORKERS OF EASTERN
ECONOMIC CORRIDOR

ภูมรินทร์ ภิรมย์เลิศอมร^{1**} และ กนกพร ศรีญาณลักษณ์²

Phoommarin Phiomlertamorn^{1**} and Kanokporn Sriyanalug²

^{1,2}มหาวิทยาลัยบูรพา 169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี 20131 ประเทศไทย

^{1,2}Burapha University, 169 Long-Had Bangsaen Rd., Saensuk Sub-district, Mueang Chonburi District, Chonburi Province 20131 Thailand

**Corresponding author E-mail: phoommarin@go.buu.ac.th

(Received: 12 Nov, 2024; Revised: 17 Apr, 2025; Accepted: 11 Jun, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และ 2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนหลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษาและกลุ่มบริษัทที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวนกลุ่มละ 30 คน รวม 60 คน โดยวิธีการเลือกตามความสะดวกหรือสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) รายวิชาภาษาจีนเพื่อการทำงาน โดยเรียนผ่านระบบ BUU MOOC (<http://mooc.buu.ac.th>) และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีจำนวน 8 บทเรียน ได้แก่ บทที่ 1 ระบบเสียงพินอิน บทที่ 2 การทักทาย บทที่ 3 การแนะนำตัว บทที่ 4 การกล่าวต้อนรับ บทที่ 5 การเชิญ บทที่ 6 การกล่าวขอโทษ บทที่ 7 การเจรจาธุรกิจ และบทที่ 8 การกล่าวอวยพร และระบบการจัดการหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัย

* โครงการวิจัยนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนการวิจัย จากมหาวิทยาลัยบูรพา “งบประมาณเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประเภท Fundamental Fund ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566” เลขที่สัญญา วรรณ. 15.3/2566

¹⁻² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

อาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การแนะนำรายวิชา ขั้นตอนที่ 2 การทำแบบประเมินหรือแบบทดสอบก่อนเรียน ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาบทเรียนผ่านสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ขั้นตอนที่ 4 การประเมินระหว่างเรียนด้วยการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน และขั้นตอนที่ 5 การทำแบบประเมินหรือแบบทดสอบหลังเรียน

2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผู้เรียนจำนวน 60 คน ได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนที่ชัดเจน โดยีผลการศึกษาทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 59.15 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 96.89 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนหลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรสูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์, ระบบเปิดสำหรับมวลชน, นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา, เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ABSTRACT

This research aimed to: 1. develop an online Chinese language course through a Massive Open Online Course (MOOC) in the working context of vocational college students and workers in the Eastern Economic Corridor (EEC), and 2. evaluate the learning achievement in Chinese language among learners after receiving instruction from the online Chinese language course developed through the MOOC. The sample group was divided into two groups: vocational college students and employees from companies located in the three provinces of the Eastern Economic Corridor (EEC), namely Chonburi, Rayong, and Chachoengsao. Each group consisted of 30 participants, making a total of 60 participants, selected through a convenience or voluntary sampling method. The research instruments included an online Chinese language course “Chinese for the Workplace” through a Massive Open Online Course (MOOC), which was delivered via the BUU MOOC platform (<http://mooc.buu.ac.th>), and a learning achievement assessments form. Data were analyzed using basic statistics, including the t-test, percentages, means and standard deviations. The research results found that:

1. The online Chinese language course through the Massive Open Online Course (MOOC) in the working context of vocational college students and employees in the Eastern Economic Corridor (EEC) consisted of eight lessons as follows: Lesson 1: Pinyin Sound System; Lesson 2: Greeting; Lesson 3: Self-Introduction; Lesson 4: Welcome; Lesson 5: Invitation; Lesson 6: Apologizing; Lesson 7: Business Negotiation; and Lesson 8: Blessing. The management of the online Chinese language course through the Massive Open Online Course (MOOC), designed to enhance Chinese language proficiency in the working context of vocational college students and employees in the Eastern Economic Corridor (EEC), could be explained in five steps as follows: Step 1: Course Introduction; Step 2: Pre-test or Assessment; Step 3: Self-study through video clips; Step 4: Mid-course assessment by doing exercises at the end of lessons; and Step 5: Post-test or assessment.

2. The assessment of learning achievement revealed that all 60 learners showed a significant improvement in their Chinese language skills, with post-test scores being noticeably higher than pre-test scores. The learners had an average pre-test score of 59.15 and an average post-test score of 96.89. When comparing pre-test and post-test scores, the Chinese language learning achievement after curriculum development was significantly higher than before development at the statistical significance level of .05.

KEYWORDS: Chinese Language Online Course, MOOC, Vocational College Students, Eastern Economic Corridor

บทนำ

โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เป็นโครงการต่อยอดการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกที่มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นโครงการที่นอกจากมุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจแล้ว ยังเน้นการพัฒนาในด้านอื่น ๆ อีกด้วย เช่น ด้านการท่องเที่ยว ด้านเทคโนโลยี ด้านบุคลากร เป็นต้น ในส่วนของการพัฒนาบุคลากรนั้นเป็นการพัฒนาทักษะบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาด ซึ่งหนึ่งในทักษะและสมรรถนะของบุคลากรที่ควรได้รับการพัฒนานั้น คือ การพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ (Eastern Economic Corridor the Prime Gateway to Asia, 2023) และจากการศึกษาสถานภาพ ปัญหา และความต้องการความรู้ภาษาต่างประเทศและการจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Punyapiroje, Mahakhan, and Tunwattana, 2021) พบว่า การจัดการเรียนการสอนทางด้านภาษาต่างประเทศและการให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกนั้นยังไม่ครอบคลุมภาษาต่างประเทศของนักลงทุนต่างชาติหลักที่เข้ามาลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งหนึ่งในภาษาต่างประเทศที่บุคลากรควรได้รับการพัฒนาและเป็นภาษาต่างประเทศของนักลงทุนต่างชาติหลักนั้น คือ ภาษาจีน เนื่องจากรายรวมของการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 – 2565 นักลงทุนสัญชาติจีนถือเป็นนักลงทุนรายใหญ่และมีส่วนส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยอีกด้วย (Eastern Economic Corridor the Prime Gateway to Asia, 2023) เมื่อพิจารณาจากการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของนักลงทุนสัญชาติจีนแล้ว การพัฒนาบุคลากรของไทยให้มีความรู้ความสามารถในการทำงานกับนักลงทุนสัญชาติจีนได้ จำเป็นต้องมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนและเข้าใจวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของจีน

เพื่อลดการสื่อสารที่ผิดพลาดและยังเป็นการส่งเสริมให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้กลุ่มอุตสาหกรรมที่นักลงทุนสัญชาติจีนลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอยู่ในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อให้เกิดการลงทุนอย่างเป็นรูปธรรมในการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและอุตสาหกรรมเป้าหมายเหล่านี้มีความต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพ ดังนั้นการผลิตบุคลากรในการรองรับตลาดแรงงานและการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่สูงขึ้น เพื่อให้สามารถทำงานในบริษัทต่างชาติของจีนหรือบริษัทร่วมทุนจีนจึงมีความจำเป็นอย่างมาก ซึ่งหนึ่งในปัญหาเร่งด่วนของการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คือ การพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาต่างประเทศ (Punyapiroje et al., 2021) และเมื่อพิจารณาจากมูลค่าการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของนักลงทุนสัญชาติจีนแล้ว การยกระดับบุคลากรไทยในการทำงานในบริษัทของนักลงทุนสัญชาติจีนจำเป็นต้องมีทักษะทางด้านภาษาจีน รวมถึงความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมการทำงานของชาวจีน ด้วยเหตุนี้ การที่บุคลากรไทยมีทักษะความรู้ ความสามารถด้านภาษาจีน จะช่วยลดการสื่อสารที่ผิดพลาดและช่วยให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และการสร้างเสริมทักษะทางด้านภาษาจีนจะทำให้บุคลากรไทยสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้โดยตรงอีกด้วย

การผลิตและพัฒนาบุคลากรไทยให้มีทักษะความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนได้นั้น การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (Massive Open Online Course: MOOC) เพื่อเสริมสร้างทักษะความสามารถทางภาษาจีนในบริบทการทำงานเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่นำเทคโนโลยีมาช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงขึ้นนอกเหนือจากการพัฒนาความรู้เชิงวิชาชีพในการทำงาน ดังที่ อภิชาติ รอดนิยม (Rodniyom, 2024) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระบบเปิดสำหรับมวลชนว่าเป็นระบบที่มีคุณลักษณะที่โดดเด่น คือ 1) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบใหม่ที่นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ทางออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ 2) การมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมออนไลน์ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมออนไลน์ต่าง ๆ เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ 3) การมีระบบการประเมินผลที่หลากหลาย โดยเป็นรูปแบบการวัดผลและประเมินผลที่ให้ผลประเมินได้ทันที แบบฝึกหัดมีการตรวจคำตอบอัตโนมัติ ทำให้สามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงการเรียนรู้ได้ทันที 4) การเข้าถึงแบบเปิดกว้าง โดยสามารถรองรับผู้เรียนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน 5) ความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามเวลาและสถานที่ที่สะดวก และจากการศึกษาของ เบญญิกานต์ กาญจนานเสฐ์ และชัยยุทธ์ ชินกุล (Kanjathanaseth and Chinokul, 2021) พบว่า ระบบเปิดสำหรับมวลชนสามารถตอบสนองการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการออกแบบการเรียนรู้ตามอัธยาศัย เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และภาษาต่างประเทศ หลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนทางด้านภาษาจีนจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถช่วยเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาความสามารถในการทำงาน และสร้างโอกาสในการทำงานให้มากขึ้น อีกทั้งหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนเป็นหลักสูตรที่สามารถเรียนที่ไหนก็ได้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยไม่จำกัดเพศ อายุ ระดับการศึกษา และสามารถรองรับการเรียนรู้ของผู้เรียนพร้อมกันในจำนวนมาก ๆ หลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนจึงเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ลดความเหลื่อมล้ำและโอกาสการเข้าถึงการศึกษาของคนในปัจจุบันได้ และยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางด้านภาษาจีนสำหรับกลุ่มคนทำงานที่ต้องการเรียนรู้ภาษาจีนไปพร้อมกับการทำงานอีกด้วย ซึ่งหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรไทยในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกยังพบน้อยมาก (Punyapiroje et al., 2021) และหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนทางด้านภาษาจีนที่เน้นเฉพาะกลุ่มนั้นยังมีจำนวนน้อยมากเช่นกัน การพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนในประเทศไทยนั้น จากเว็บไซต์โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยเพื่อการจัด

การเรียนการสอนในระบบเปิด (Thailand Massive Open Online Course Platform, 2022) หมวดหมู่ภาษาและการสื่อสาร มีจำนวน 5 รายวิชา คือ ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ภาษาจีนกลางเพื่อเริ่มสนทนากับ 1,300 ล้านคน พูดภาษาจีน 300 ประโยค และการสนทนาภาษาจีนเพื่อการทำงาน ซึ่งยังไม่มีการพัฒนาหลักสูตรหรือรายวิชาภาษาจีนที่เน้นการพัฒนาทักษะความสามารถทางภาษาจีนในบริบทการทำงาน โดยเฉพาะกลุ่มคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จากผลการวิจัยของ ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์, นันทชญา มหาจันทร์ และกนกพร ดันวัฒนะ (Punyapiroje et al., 2021) พบว่า การพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ควรมีแนวคิดที่สำคัญด้านการออกแบบการเรียนการสอนออนไลน์ ด้านโครงสร้างเนื้อหาหลักสูตร ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านรูปแบบการนำเสนอ และด้านช่องทางการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ดังนี้

1. ด้านการออกแบบการเรียนการสอนออนไลน์: ออกแบบตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ มีความท้าทายในการเรียน
2. ด้านโครงสร้างเนื้อหาหลักสูตร: มีเนื้อหาเกี่ยวกับไวยากรณ์ รูปประโยค คำศัพท์ และการฝึกฝนทักษะการสื่อสารด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเน้นการสอนภาษาต่างประเทศผ่านบทสนทนา และเน้นทักษะการฟังและการพูดเป็นหลัก
3. ด้านเนื้อหาหลักสูตร: เนื้อหาหลักสูตรควรประกอบด้วย การแนะนำระบบเสียงและระบบตัวอักษรเบื้องต้น การสนทนาในชีวิตประจำวัน การสนทนาในบริบทการทำงาน การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม บทสรุป
4. ด้านรูปแบบการนำเสนอ: รูปแบบการนำเสนอควรมีลักษณะดังนี้ การสอนเนื้อหา เป็นการสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ ผ่านกรณีศึกษา หรือบทบาทสมมุติ การสอนไวยากรณ์ มีการทำแบบฝึกหัดแบบการแทนคำในรูปประโยค หรือการฝึกแต่งประโยคด้วยตนเอง พร้อมเฉลย การสอนคำศัพท์ มีรายการคำศัพท์ มีรูปภาพพร้อมตัวอักษร การฝึกพูดบทสนทนา เป็นการฝึกพูดแบบ

ออกเสียง มีเสียงของเจ้าของภาษาแล้วให้ผู้เรียนออกเสียงตาม สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของเสียงได้

5. ด้านช่องทางการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ เป็นการผลิตสื่อวีดิทัศน์ในระบบการศึกษาแบบเปิด เนื่องจากเป็นระบบการเรียนออนไลน์ที่เสถียรที่สุดหรือสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นโปรแกรมใดก็ได้ แต่ควรมีเทคนิคที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และหากสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้จะดีมาก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ด้วยเหตุนี้ การวิจัยนี้จึงเป็นการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) รวมถึงพัฒนาบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนสำหรับการทำงานสู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เนื่องจากนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกต่างเป็นกลุ่มแรงงานที่สำคัญในปัจจุบันและอนาคต การพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน หรือมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Department of Employment, Ministry of Labor, 2018) จึงมีความจำเป็นอย่างมาก การเสริมสร้างความรู้ทางด้านภาษาจีนในบริบทการทำงานสามารถทำให้บุคลากรไทยเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและมีความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนเพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นอกจากนี้ การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งเพิ่มพูน และแหล่งพัฒนาความรู้ความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนในบริบท

การทำงานที่จะสร้างโอกาสในการได้งาน การได้รายได้ที่สูงขึ้น ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ ทุกเวลา ทั้งนี้หลังจากหลักสูตรได้เผยแพร่แล้ว หลักสูตรจะเป็นส่วนหนึ่งในการทำให้นักศึกษาอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้รับการพัฒนาและยกระดับความรู้ความสามารถทางภาษาจีน อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ต้องการแรงงานที่มีทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการแข่งขันของประเทศ (Department of Employment, Ministry of Labor, 2018) และเป็นการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ที่เน้นการนำไปใช้จริงในบริบทการทำงาน ซึ่งการศึกษาวิจัยในลักษณะนี้ หากไม่มีหรือมีน้อย อาจทำให้ขาดหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับพื้นที่โดยเฉพาะ และทำให้เกิดการเสียโอกาสในการยกระดับคุณภาพแรงงานในพื้นที่

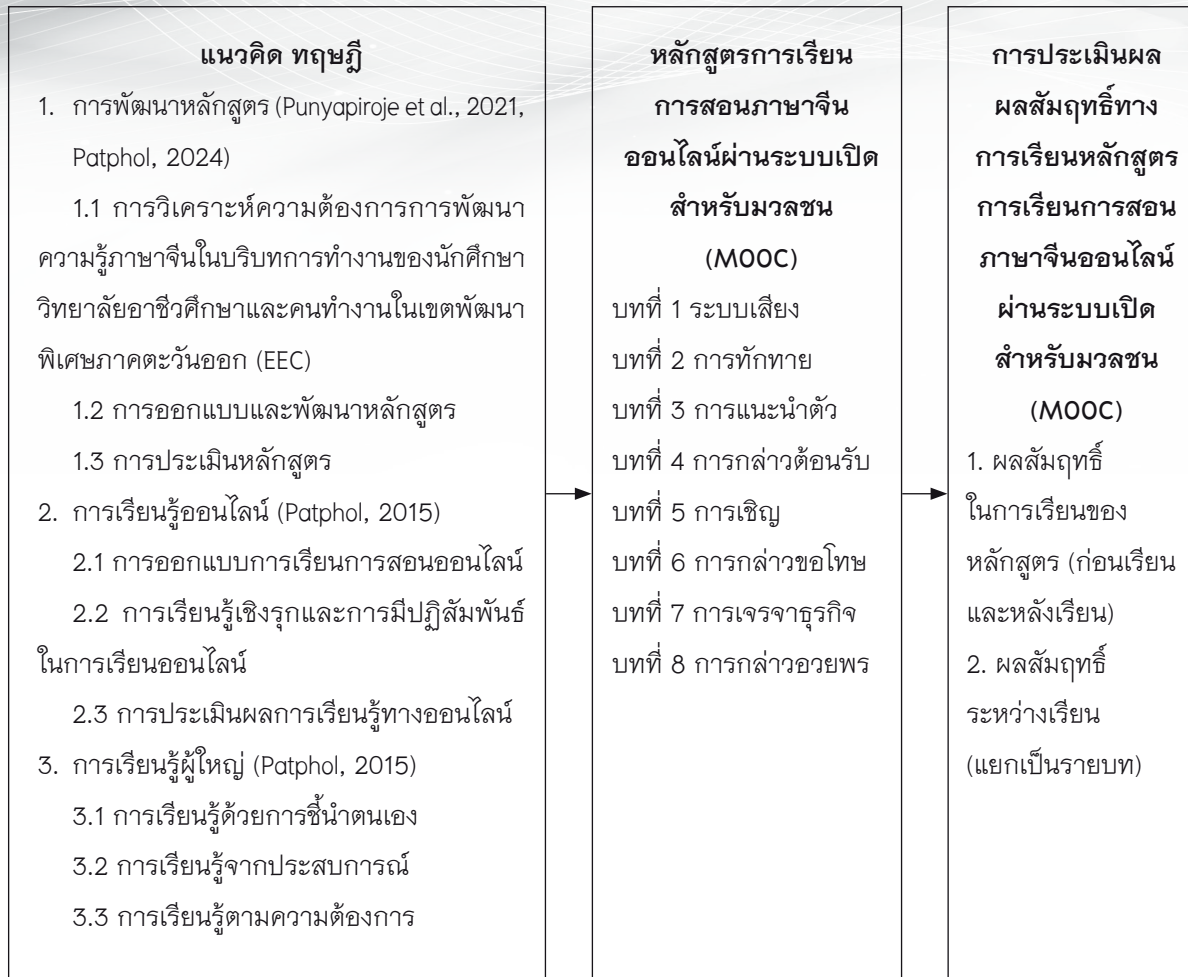
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนหลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC)

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนหลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์จึงมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการพัฒนาบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนสำหรับการทำงานสู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เปิดสอน

หลักสูตรหรือรายวิชาภาษาจีนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และ 2) บริษัทที่มีการใช้ภาษาจีนในการดำเนินธุรกิจหรือมีความร่วมมือทางธุรกิจกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนหรือสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถทางด้านภาษาจีนสำหรับการทำงานสู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษาและกลุ่มบริษัทที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษาและกลุ่มบริษัทที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด จำนวน 6 หน่วยงาน โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

1.1 กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ 1) มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี 2) มีหลักสูตรหรือรายวิชาภาษาจีนที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาจีนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3) มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนและมีประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีน จำนวน 3 วิทยาลัย ได้แก่

- 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี 1
- 2) วิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี 2
- 3) วิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา

1.2 กลุ่มบริษัท มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ 1) มีการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ไม่น้อยกว่า 2 ปี 2) มีการใช้ภาษาจีนในการดำเนินธุรกิจหรือมีความร่วมมือทางธุรกิจกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนหรือสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) 3) มีตำแหน่งงานที่ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาจีน จำนวน 3 บริษัท ได้แก่

- 1) บริษัทในจังหวัดชลบุรี
- 2) บริษัทในจังหวัดฉะเชิงเทรา
- 3) บริษัทในจังหวัดระยอง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเรียนหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีจำนวน 60 คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสะดวกหรือสมัครใจ (Convenient or Volunteer Sampling) มีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ 1) เป็นผู้ที่มีความสนใจในการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการทำงาน 2) มีความพร้อมในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ และ 3) สามารถเข้าร่วมตลอดระยะเวลาของการวิจัย จาก 6 หน่วยงานในข้อ 1 ดังนี้

2.1 นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี 1 จำนวน 10 คน

2.2 นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี 2 จำนวน 10 คน

2.3 นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 10 คน

2.4 พนักงานบริษัทในจังหวัดชลบุรี จำนวน 10 คน

2.5 พนักงานบริษัทในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 10 คน

2.6 พนักงานบริษัทในจังหวัดระยอง จำนวน 10 คน

ข้อจำกัดการวิจัย ในช่วงการดำเนินการวิจัย การกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสะดวกหรือสมัครใจ (Convenient or Volunteer Sampling) จำนวน 60 คน นั้น เนื่องจากกลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เลือกต้องมีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาจีน และกลุ่มบริษัทที่เลือกต้องมีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมาย 10 อุตสาหกรรม ได้แก่ 1) อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-Curve) ได้แก่ ยานยนต์สมัยใหม่ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ การท่องเที่ยวเชิงกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ การแปรรูปอาหาร และ 2) อุตสาหกรรมใหม่ (New S-Curve) ได้แก่ หุ่นยนต์ การบินและโลจิสติกส์ เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ ดิจิทัล การแพทย์ครบวงจร (Eastern Economic Corridor the Prime Gateway to Asia, 2018) โดยกลุ่มตัวอย่างบริษัทที่เลือกมีการดำเนินงานเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และอุตสาหกรรมแพทย์ครบวงจรที่ใช้ภาษาจีนในการดำเนินธุรกิจในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของการจัดการเรียนการสอนแบบระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ที่ควรมีผู้เรียนอย่างน้อย 250 คน ขึ้นไป อย่างไรก็ตาม หลังการวิจัยสิ้นสุด ระบบ BUU MOOC ได้มีผู้เรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าสองหมื่นคน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระบบมีการเติบโตและได้รับการยอมรับ ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่นำเสนออย่างอ้างอิงจากข้อมูลในช่วงการดำเนินการวิจัย อาจมีข้อจำกัดในการนำไปอ้างอิงกับประชากร

ทั้งหมด การนำไปใช้อาจต้องมีการศึกษาเพิ่มเติม และการศึกษาเพิ่มเติมกับกลุ่มผู้เรียนปัจจุบันจะมีประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบต่อไป

เครื่องมือการวิจัย

1. หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) มีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการการพัฒนาความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ขั้นตอนที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการในการทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบและพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรที่ครอบคลุมทักษะภาษาจีนที่จำเป็นในการทำงาน โดยแบ่งเป็น 8 บทเรียน ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบสื่อวีดิทัศน์ พร้อมเอกสารประกอบการเรียน ขั้นตอนที่ 5 พัฒนาแบบทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขั้นตอนที่ 6 ตรวจสอบคุณภาพเนื้อหาและบทพูดโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีน และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนที่ 7 นำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา สื่อการเรียนการสอน และระยะเวลาในการเรียน ขั้นตอนที่ 8 ปรับปรุงแก้ไขตามผลการทดลองใช้ และจัดทำเป็นหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ ขั้นตอนที่ 9 นำหลักสูตรที่พัฒนาสมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบ BUU MOOC โดยระบบ BUU MOOC เป็นระบบการจัดการหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งใช้วิธีการเชิงระบบ (System Approach) เป็นแนวทางในการออกแบบระบบการจัดการหลักสูตร 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การแนะนำรายวิชา ขั้นตอนที่ 2 การทำแบบประเมินหรือแบบทดสอบก่อนเรียน ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาบทเรียนผ่านสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ขั้นตอนที่ 4 การประเมินระหว่างเรียนด้วยการทำแบบฝึกหัดท้าย

บทเรียน และขั้นตอนที่ 5 การทำแบบประเมินหรือแบบทดสอบหลังเรียน โดยมีการตรวจสอบคุณภาพบทพูดโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีนชาวไทย จำนวน 3 คน พบว่า เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน เนื้อหาครบถ้วนถูกต้อง การลำดับเนื้อหาง่ายต่อการเรียนรู้ และการดำเนินเนื้อหา มีความกระชับเหมาะสม ซึ่งคณะผู้วิจัยนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้บทพูดมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการและทฤษฎีการสร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศ ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาแต่ละบทเรียนเพื่อกำหนดแบบประเมิน ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ โดยวัดความรู้ความเข้าใจภาษาจีนในบริบทการทำงานของครอบครัว 8 บทเรียน ขั้นตอนที่ 4 สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน จำนวน 8 บทเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก บทเรียนละ 5 ข้อ ข้อละ 20 คะแนน คิดเป็นบทเรียนละ 100 คะแนน รวม 40 ข้อ โดยวัดความรู้ความเข้าใจเฉพาะในแต่ละบทเรียน ขั้นตอนที่ 5 นำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาจีน จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 8 นำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 9 คัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายที่เหมาะสมและนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การทดลองใช้หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ผ่านระบบ BUU MOOC (<http://mooc.buu.ac.th>) โดยให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ดำเนินการเรียนรู้ผ่านระบบดังกล่าว เป็นระยะเวลา 1 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1-30 เมษายน พ.ศ. 2567 ดังนี้ สัปดาห์ที่ 1 (วันที่ 1-7 เมษายน 2567) ผู้เรียนลงทะเบียนเข้าสู่ระบบ ศึกษาคำแนะนำรายวิชาและแผนการเรียนรู้ ทำแบบทดสอบก่อนเรียน และเริ่มศึกษาบทเรียนที่ 1-2 ผ่านสื่อวีดิทัศน์และทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน สัปดาห์ที่ 2 (วันที่ 8-14 เมษายน 2567) ผู้เรียนศึกษาบทเรียนที่ 3-4 ผ่านสื่อวีดิทัศน์และทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน สัปดาห์ที่ 3 (วันที่ 15-21 เมษายน 2567) ผู้เรียนศึกษาบทเรียนที่ 5-6 ผ่านสื่อวีดิทัศน์และทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน สัปดาห์ที่ 4 (วันที่ 22-30 เมษายน 2567) ผู้เรียนศึกษาบทเรียนที่ 7-8 ผ่านสื่อวีดิทัศน์ ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน และทำแบบทดสอบหลังเรียน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ดำเนินการเรียนรู้หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งในการทดลองเรียนนั้นกลุ่มตัวอย่างต้องทำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่ แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ใช้หลักเกณฑ์ข้อที่ตอบถูกต้องให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ใช้การหาค่า IOC และการประเมินคุณภาพของหลักสูตรใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

3. การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนแยกเป็นรายบท โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. จากแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรที่ได้จากการศึกษาสถานภาพ ปัญหา และความต้องการความรู้ภาษาต่างประเทศและการจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จึงได้หลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ดังนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีเนื้อหา จำนวน 8 บทเรียน แต่ละบทเรียนใช้เวลาในการเรียนรู้ประมาณ 40 นาที โดยมีรายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

1.1.1 บทที่ 1 ระบบเสียง: ระบบเสียงสัทอักษรจีน ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ โดยเนื้อหาครอบคลุมระบบเสียงทั้งหมดในภาษาจีน รวมถึงกฎเกณฑ์การเขียนสัทอักษรจีน และการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน ซึ่งการออกเสียงภาษาจีนได้อย่างถูกต้องเป็นพื้นฐานสำคัญในการสื่อสารภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.2 บทที่ 2 การทักทาย: เป็นบทสนทนาการทักทายในครั้งแรกที่รู้จักกัน และการทักทายในที่ทำงาน รวมถึงวัฒนธรรมการใช้คำสุภาพในการทักทาย ซึ่งวัฒนธรรมจีนให้ความสำคัญกับการทักทายเป็นอย่างมาก การทักทายภาษาจีนอย่างเหมาะสมจะช่วยให้การติดต่อประสานงาน การปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างานเป็นไปด้วยความราบรื่น

1.1.3 บทที่ 3 การแนะนำตัว: เป็นบทสนทนาการแนะนำตัวแบบทั่วไป บอกข้อมูลเกี่ยวกับแผนงาน สัญชาติ อายุ และงานอดิเรก โดยวัฒนธรรมจีนให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน ดังนั้นการแนะนำตัวได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจะส่งเสริมให้การทำงานประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น

1.1.4 บทที่ 4 การกล่าวต้อนรับ: เป็นบทสนทนาการกล่าวทักทายต้อนรับแขกที่มาเยือนเป็นรายบุคคล และการแสดงการต้อนรับเป็นหมู่คณะ การกล่าวต้อนรับที่ดีส่งผลให้เกิดความประทับใจและเป็นมารยาทพื้นฐานของการต้อนรับ โดยวัฒนธรรมจีนถือว่าการมาเยือนให้อีกฝ่ายต้อนรับนั้น เป็นการสร้างความลำบาก ความยุ่งยากให้กับฝ่ายต้อนรับ ด้วยเหตุนี้การเข้าใจวัฒนธรรมจีนเกี่ยวกับการต้อนรับจะทำให้เข้าใจสำนวนภาษาที่ใช้ในการกล่าวต้อนรับด้วย

1.1.5 บทที่ 5 การเชิญ: เป็นบทสนทนาการนัดหมายในการรับประทานอาหาร และการพูดคุยบนโต๊ะอาหาร ในบริบทการทำงาน การนัดหมายเชิญมาพบปะ พูดคุย รวมถึงการเจรจาธุรกิจ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นประจำ การเรียนรู้การสื่อสารในการเชิญหรือการตอบรับการเชิญ รวมถึงวัฒนธรรมบนโต๊ะอาหารของจีน จะเป็นการให้เกียรติซึ่งกันและกันและเป็นการสร้างมิตรภาพที่ดีระหว่างกันด้วย

1.1.6 บทที่ 6 การกล่าวขอโทษ: เป็นบทสนทนาการกล่าวขอโทษเมื่อมาสาย และการกล่าวขอโทษเมื่อทำงานผิดพลาด ซึ่งในการทำงานนั้นการมาสายหรือการทำผิดพลาดเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ การเข้าใจสำนวนภาษาที่แสดงการขอโทษจึงเป็นสิ่งจำเป็น และยังสามารถประยุกต์ใช้การกล่าวขอโทษในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อีกด้วย

1.1.7 บทที่ 7 การเจรจาธุรกิจ: เป็นบทสนทนาการนำเสนอผลิตภัณฑ์สินค้าและการเจรจาซื้อขาย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการทำงาน การเข้าใจรูปแบบและวิธีการเจรจาธุรกิจของจีนจึงเป็นการสื่อสารที่ช่วยให้บรรลุเป้าหมายทางธุรกิจ

1.1.8 บทที่ 8 การกล่าวอวยพร: เป็นบทสนทนาการอวยพรในความสำเร็จและการกล่าวอวยพรเมื่ออำลา ซึ่งการอวยพรเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน และวัฒนธรรมจีนยังให้ความสำคัญกับการอวยพรอีกด้วย เนื่องจากเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้อวยพรกับผู้รับพร

1.2 การพัฒนาระบบการจัดการหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัย

อาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีการออกแบบหลักสูตรตามประกาศ “แนวปฏิบัติการพัฒนารายวิชาและสื่อเพื่อการเรียนรู้ออนไลน์ในระบบเปิด” โดยกองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา (BUU MOOC) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม 9 สิงหาคม พ.ศ. 2566 โดยแนวปฏิบัติดังกล่าวกำหนดให้มีชั่วโมงการเรียนรู้ 8 ชั่วโมงการเรียนรู้ เนื้อหาในแต่ละบทเรียนมีชั่วโมงการเรียนรู้ 1 ชั่วโมงการเรียนรู้ การถ่ายทอดเนื้อหาแต่ละรายวิชาต้องมีการนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่อวีดิทัศน์จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของชั่วโมงการเรียนรู้ โดยสื่อวีดิทัศน์แต่ละคลิปมีความยาวไม่เกิน 10 นาที ดังนั้นการพัฒนาระบบการจัดการหลักสูตรออนไลน์นี้ หลักสูตรจึงกำหนดชั่วโมงการเรียนรู้ 8 ชั่วโมงการเรียนรู้ ทำให้การนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่อวีดิทัศน์จะต้องไม่น้อยกว่า 312 นาที หลักสูตรจึงได้มีการกำหนดการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ทั้งหมด 320 นาที โดยแบ่งเป็นสื่อวีดิทัศน์ทั้งหมด 32 คลิป (บทละ 4 คลิป จำนวน 8 บท) แต่ละคลิปมีความยาวประมาณ 10 นาที นอกจากนี้ยังมีการกำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในทุกส่วนให้มีความเป็นเอกภาพในด้านลำดับการนำเสนอ การใช้ภาษา การจัดให้มีเสียงของเจ้าของภาษาเมื่อมีการเรียนรู้ประโยคต่าง ๆ คณะผู้วิจัยได้จัดทำบทพูดเพื่อประกอบการทำสื่อวีดิทัศน์ หลังจากจัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้กำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเนื้อหาในส่วนของบทพูด จำนวน 3 คน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน มีความเห็นว่า การกำหนดบทพูดมีรูปแบบและการใช้ภาษาที่เหมาะสม ถูกต้อง มีการลำดับเนื้อหาง่ายต่อการเรียนรู้ การดำเนินเนื้อหามีความกระชับ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา สามารถนำไปเผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง เมื่อคณะผู้วิจัยได้ทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว จึงได้จัดทำสื่อวีดิทัศน์ตามข้อปฏิบัติและทำการเผยแพร่ในระบบ BUU MOOC ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรและบทเรียน

ผลการประเมินหลักสูตรการเรียนการสอนภาษา

จีนออนไลน์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร

รายการประเมิน	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ				ระดับความสอดคล้อง
	+1	0	1	IOC	
บทที่ 1 ระบบเสียง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 2 การทักทาย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 3 การแนะนำตัว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 4 การกล่าวต้อนรับ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 5 การเชิญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 6 การกล่าวขอโทษ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 7 การเจรจาธุรกิจ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 8 การกล่าวอวยพร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ผลการประเมินบทพูด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพบทพูด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			$\bar{x}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. เนื้อหาครบถ้วนถูกต้อง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. การลำดับเนื้อหาต่อการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. การดำเนินเนื้อหาที่มีความกระชับ	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม				5.00	0.00	มากที่สุด

บทบรรณานุกรม ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

จากตารางที่ 1 และตารางที่ 2 เห็นได้ว่า หลักสูตร มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในทุกบทเรียน ($IOC = 1.00$) และบทพูดมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 5.00$, $S.D. = 0.00$)

2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อมีการจัดทำหลักสูตรในระบบ BUU MOOC เรียบร้อยแล้ว คณะผู้วิจัยจึงดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) กับกลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 แห่ง จำนวน 30 คน และจากบริษัท 3 แห่ง จำนวน 30 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างทดลองเรียนภาษาจีน

ผ่านระบบ BUU MOOC (<http://mooc.buu.ac.th>) โดยเผยแพร่ในชื่อรายวิชา “ภาษาจีนเพื่อการทำงาน” รหัสรายวิชา HUSO012 ในเว็บไซต์ <https://shorturl.asia/vMBhD> ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ทำการทดสอบคุณภาพสื่อในด้านเนื้อหา เทคนิค การใช้งาน และดำเนินการปรับปรุงเพื่อให้มีความพร้อมในการใช้งานเรียบร้อยแล้ว และให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 60 คน ดำเนินการเรียนหลักสูตร “ภาษาจีนเพื่อการทำงาน” ให้จบหลักสูตรภายในระยะเวลา 1 เดือน ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียน จำนวน 60 คน ได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนที่ชัดเจน โดยมีผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของหลักสูตร

การสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	100	59.15	19.14	15.27*	.000
หลังเรียน	100	96.89	5.13		

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 59.15 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 96.89 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีน

หลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรสูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายบทแล้ว พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียน แยกเป็นรายบท

บทที่ : ชื่อบท	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ยคะแนน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1 : ระบบเสียง	ไม่มีการทดสอบ	ไม่มีการทดสอบ	ไม่มีการทดสอบ
2 : การทักทาย	100	95.86	10.34
3 : การแนะนำตัว	100	98.97	4.47
4 : การกล่าวต้อนรับ	100	98.31	5.62
5 : การเชิญ	100	85.86	14.51
6 : การกล่าวขอโทษ	100	86.90	18.18
7 : การเจรจาธุรกิจ	100	86.21	16.58
8 : การกล่าวอวยพร	100	90.29	13.60
เฉลี่ย	100	90.45	15.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียน เมื่อแยกเป็นรายบทแล้วเฉลี่ยได้คะแนน 90.45 และผลสัมฤทธิ์รายบทที่มีคะแนนมากกว่า 90 คะแนน คือ บทที่ 3 การแนะนำตัว คะแนนเฉลี่ย 98.97 รองลงมา คือ บทที่ 4 การกล่าวต้อนรับ คะแนนเฉลี่ย 98.31 บทที่ 2 การทักทาย คะแนนเฉลี่ย 95.86 บทที่ 8 การกล่าวอวยพร คะแนนเฉลี่ย 90.29 ตามลำดับ ส่วนบทอื่น ๆ มีคะแนนอยู่ในระดับคะแนนไม่ถึง 90 คะแนน ได้แก่ บทที่ 6 การขอโทษ คะแนนเฉลี่ย 89.9 บทที่ 7 การเจรจาธุรกิจ คะแนนเฉลี่ย 86.21 และบทที่ 5 การเชิญ คะแนนเฉลี่ย 85.86

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จากการศึกษาทำให้ได้หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จำนวน 8 บทเรียน ได้แก่ ระบบเสียง การทักทาย การแนะนำตัว การกล่าวต้อนรับ การเชิญ การกล่าวขอโทษ การเจรจาธุรกิจ การกล่าวอวยพร โดยผลการทดลองใช้บทเรียนดังกล่าวผ่านระบบ BUU MOOC (<http://mooc.buu.ac.th>)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนหลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) พบว่าผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนที่ชัดเจน โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน เห็นได้ว่าหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชนสามารถเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การอภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและ

คนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่ได้เนื้อหาจำนวน 8 บทเรียน และคุณภาพหลักสูตรผ่าน การตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีน แล้วนั้น อาจเนื่องมาจากเนื้อหาของหลักสูตรทั้ง 8 บทเรียน มีการจัดเรียงเนื้อหาของหลักสูตรโดยเริ่มจากพื้นฐานเกี่ยวกับระบบเสียงในภาษาจีนไปสู่เนื้อหาที่มีความซับซ้อนขึ้นเกี่ยวกับการใช้ภาษาจีนสื่อสารในการทำงาน (Punyapiroje et al., 2021; Patphol, 2015, 2024) ซึ่งการจัดลำดับเนื้อหาในการเรียนที่มีการลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากนั้น สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนได้ และการที่เนื้อหาของหลักสูตรเน้นภาษาจีนที่มีความสอดคล้องกับบริบทการทำงานยังทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาจีนไปใช้ในการสื่อสารในการทำงานได้จริงอีกด้วย นอกจากนี้ การเสริมเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนในแต่ละบทเรียน เช่น มารยาทในการทักทายของคนจีน วัฒนธรรมการนั่งรับประทานอาหารของคนจีน ยังเป็นการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจีนควบคู่ไปกับการเรียนรู้วัฒนธรรมจีน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจสถานการณ์หรือบริบทในการใช้ภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น และในส่วนของการจัดการหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) นั้น สื่อที่ได้มีสื่อวิดีโอต้นจาก 8 บทเรียน บทเรียนละ 4 คลิป รวมทั้งหมด 32 คลิป แต่ละคลิปมีความยาวประมาณ 10 นาที ผู้เรียนสามารถเรียนในเวลาที่เหมาะสม โดยที่การเรียนในแต่ละคลิปใช้เวลาไม่นาน และสามารถกลับมาเรียนต่อได้ในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งระบบการจัดการหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) สามารถรองรับการเรียนของผู้เรียนได้จำนวนมาก ทำให้ผู้เรียนที่สนใจมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ภาษาจีนได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Liu (2023) ที่ได้ออกแบบระบบเสมือนจริงที่ใช้สำหรับการเรียนในรูปแบบออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนภาษาจีน (Chinese MOOC) ของผู้เรียนภาษาจีนระดับเริ่มต้นว่า ข้อดีของการเรียนในรูปแบบออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) นั้น คือ เป็นรูปแบบการเรียนที่เปิดกว้าง ทำให้

ผู้เรียนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ได้มากขึ้น สำหรับผู้ที่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่และเวลา การเรียนรู้ในรูปแบบนี้จะช่วยลดข้อจำกัดดังกล่าว นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพาพรรณ ศิลวัฒนานุสานต์, นาริรัตน์ วัฒนเวฬุ และ ปิยวรรณ ปิยะกาญจน์ (Silwattananusarn, Watthanawelu, and Piyakan, 2020) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบในชุดบทเรียนออนไลน์เรื่องการเรียนรู้ออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน (พินอิน) บนคลังบทเรียน JKF Online Course พบว่า การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์มีความยืดหยุ่นด้านเวลาและสถานที่ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ตามต้องการ และงานวิจัยของ Zhang (2024) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการสอนการพูดภาษาจีนระดับต้นในรูปแบบบทเรียนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน MOOC พบว่า การเรียนในรูปแบบนี้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และช่วยพัฒนาทักษะการพูดและความสามารถในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของผู้เรียนด้วย

2. จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน หลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ผลการวิจัย พบว่า ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) สามารถทำให้ผลการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น อาจเนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชนได้อาศัยหลักการและเทคนิคที่สำคัญ คือ 1. ด้านการพัฒนาเนื้อหาบทเรียนและสื่อวีดิทัศน์ คณะผู้วิจัยประยุกต์ใช้หลักการการเรียนรู้แบบสั้น (Micro Learning) (Insaard, 2021) โดยแบ่งเนื้อหาบทเรียนเป็นรูปแบบการเรียนรู้ในระยะเวลาสั้น สื่อวีดิทัศน์ความยาวไม่เกิน 10 นาที พร้อมคำบรรยายภาษาไทย-จีน ใช้ภาษาเข้าใจง่าย เนื้อหาบทเรียนเป็นสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และนำไปปรับใช้ในสถานการณ์จริง 2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ของบทเรียน (Active Learning) (Patphol, 2024) ผ่านกิจกรรมการฝึกออกเสียง พร้อมแบบฝึกหัดทั้งแบบเลือกตอบและ

เติมคำ ช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบเชิงรุก 3. ด้านการวัดและประเมินผล เป็นการออกแบบการประเมินผลแบบให้ผลป้อนกลับทันทีผ่านแบบทดสอบบทเรียนแต่ละบท (Patphol, 2015) เพื่อประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ (Formative Assessment) ควบคู่กับการประเมินก่อนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ (Summative Assessment) ช่วยให้ผู้เรียนทราบพัฒนาการของตนเองและสามารถปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง จึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการวิจัยของ Ting (2023) ที่ศึกษาเรื่องการรับรู้ของผู้เรียนต่อประสิทธิภาพของแพลตฟอร์ม MOOC ในการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง พบว่า ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ MOOC มีการพัฒนาดีขึ้น และ Feng (2023) ที่ศึกษาการประยุกต์ใช้การสอนตัวอักษรจีนสำหรับนักศึกษาต่างชาติบนแพลตฟอร์ม MOOC พบว่า การใช้แพลตฟอร์ม MOOC ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ทำให้นักศึกษาต่างชาติมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น และผลการเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เห็นได้ชัดว่า แพลตฟอร์ม MOOC มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษาจีน และแพลตฟอร์ม MOOC ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ จากการศึกษาครั้งนี้เห็นได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนให้กับผู้เรียนได้จริงนั้น อาศัยองค์ความรู้สำคัญและแนวปฏิบัติที่ดีที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ คือ การออกแบบเนื้อหาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง การบูรณาการความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรม การใช้หลักการเรียนรู้แบบสั้นและการเรียนรู้เชิงรุก การมีระบบการประเมินผลที่ให้ข้อมูลป้อนกลับทันที รวมถึงการลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญในการออกแบบหลักสูตรที่คำนึงถึงความต้องการของ

ผู้เรียนและบริบทการนำไปใช้ในการทำงานที่สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) คณะผู้วิจัยขอเสนอแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สำหรับผู้เรียน ควรมีการวางแผนการเรียนและจัดสรรเวลาในการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ฝึกฝนการออกเสียงตามสื่อวีดิทัศน์ซ้ำ ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง
2. สำหรับผู้สอน ควรออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้ในรูปแบบที่กระชับ ความยาวของบทเรียนไม่เกิน 10 นาที สร้างสถานการณ์จำลองที่สอดคล้องกับบริบทการนำไปใช้จริง ออกแบบกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม พร้อมการให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์ทันที
3. สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและสถานประกอบการ ควรส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์ม MOOC ในการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีน สนับสนุนอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีที่จำเป็น และมีระบบติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

4. สำหรับนักออกแบบเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ควรสร้างระบบการจัดเก็บข้อมูลการเรียนรู้ที่สามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้ พร้อมออกแบบระบบให้สามารถรองรับการโต้ตอบและการให้ข้อมูลป้อนกลับแบบทันที

5. สำหรับผู้พัฒนาหลักสูตร ควรออกแบบเนื้อหาที่เน้นการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง พัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการมีส่วนร่วม สร้างระบบการประเมินผลที่หลากหลาย สามารถสะท้อนการเรียนรู้ในการนำไปประยุกต์ใช้จริง พร้อมการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยตามความต้องการของตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) โดยศึกษาแยกระหว่างผู้เรียนกับผู้ทำงาน
2. การขยายผลการทดลองใช้หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) กับสถานศึกษาและสถานประกอบการอื่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพิ่มเติม พร้อมติดตามผลระยะยาวในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานจริง เพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- Department of Employment, Ministry of Labor. (2018). *Labor needs in eastern economic corridor*. https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/lmia_th/f628ce0abc376c33f425da7d3aacc36b.pdf [In Thai]
- Eastern Economic Corridor the Prime Gateway to Asia. (2018). *Human resource development, education, research and technology action plan to support the eastern special development zone*. Retrieved from <https://www.eeco.or.th/th/personnel-development-education-research-and-technology/contact-eeec> [In Thai]
- Eastern Economic Corridor the Prime Gateway to Asia. (2023). *Investment in EEC by countries*. Retrieved from <https://www.eeco.or.th/en/investment/583> [In Thai]
- Feng, L. (2023). *Research on the application of online teaching of Chinese characters in international Chinese education base on MOOC platform*. (Master's thesis, Inner Mongolia Normal University). [In Chinese]
- Insaard, S. (2021). Learner's perceptions towards the effectiveness of MOOC in learning mandarin. *Journal of Education and Communication Technology*, 16(20), 16–30. [In Thai]
- Kanjanathanaseth, B. and Chinokul, C. (2021). A study of Massive Open Online Courses (MOOCs) learning strategies of generation Y workers in Bangkok. *Dhammathas Academic Journal*, 21(2), 1–12. [In Thai]
- Liu, X. (2023). Virtual reality design for the Chinese MOOC Chinese for beginners. *Journal of Chinese Language Studies*, (2), 99–108. [In Chinese]
- Patphol, M. (2015). *Curriculum evaluation for learning and development*. (3rd ed.). Bangkok: Charalsanitwong Printing. [In Thai]
- Patphol, M. (2024). *Contemporary curriculum development model*. (2nd ed.). Bangkok: Leadership Center for Curriculum and Learning Innovation. [In Thai]
- Punyapiroje, C., Mahakhan, N., and Tunwattana, K. (2021). The states and needs about foreign language knowledge of vocational college students of eastern economic corridor zone. *Humanities and Social Sciences*, 38(3), 132–157. [In Thai]
- Rodniyom, A. (2024). MOOCs: A new opportunity for education in the era of change. *Journal of MCU NakhonDhat*, 11(3), 1–10. [In Thai]
- Silwattananusarn, T. Watthanawelu, N and Piyakan, P. (2020). Learners' satisfaction towards online Chinese phonetics lessons on JFK online courses. *Journal of Information and Learning*, 31(2), 37–44. [In Thai]
- Ting, H. (2023). Micro-learning design of the digital age. *Journal of Chinese Studies*, 3(1), 1–9. [In Chinese]
- Thailand Massive Open Online Course Platform. (2025). *Category: Language and communication*. Retrieved from <https://thaimooc.org/course?keys=%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A9%E0%B8%B2%E0%B8%88%E0%B8%B5%E0%B8%99> [In Thai]
- Zhang, H. (2024). A multimodal analysis of MOOCs on elementary spoken Chinese. *Journal of International Chinese Teaching*, (04), 56–66. [In Chinese]

